

Snelheidslimieten

Vanaf 2017 wijzigt de algemene snelheidsbeperking op de meeste Vlaamse wegen van 90 naar 70. De borden C43 '70' zullen op veel plaatsen weggehaald worden. De vereenvoudiging zal onder meer bijdragen tot meer verkeersveiligheid.

JERRY DE BRIE

Vanaf 1 januari 2017 geldt op alle Vlaamse wegen buiten de bebouwde kom die geen autosnelweg of 2x2-weg met middenberm zijn standaard een snelheidslimiet van 70 km/u. "Hiermee wil Vlaanderen de verkeersveiligheid vergroten én het aantal verkeersborden langs de weg verminderen", zegt Els De Reynt van Het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid.

Standaard 70 in plaats van 90 vanaf 1 januari 2017

JERRY DE BRIE

"Er zullen minder borden langs de wegen staan na 2017." Els De Reynt, Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid

interview

Waarom komen er nieuwe snelheidsregels?

"De algemene snelheidsbeperking van 90 km/u op de openbare wegen buiten de bebouwde kom werd ingevoerd in 1975 en bleef sindsdien ongewijzigd. Ondertussen is de ruimtelijke structuur in Vlaanderen ingrijpend gewijzigd: terwijl bebouwing in lang vervlogen tijden grotendeels beperkt bleef tot de dorps- of stadskern, is er de laatste decennia sprake van uitzwermende lintbebouwing. Naast een verbindingsfunctie hebben wegen buiten de bebouwde kom dus ook steeds meer een erfdoegangsfunctie gekregen. De toenemende bebouwing, de stijging van de bevolkingsdichtheid, de toegenomen intensiteit van het gemotoriseerd verkeer, de bewustwording qua duurzame mobiliteit en de toegenomen aandacht voor de zwakke weggebruiker noopten de overheid tot een aanpassing van de snelheidsbeperkingen."

Wat verandert er op het terrein?

"Op heel wat wegen buiten de bebouwde kom gold al een plaatselijke snelheidsbeperking van 70 km/u. Onder meer daarom adviseerde de Vlaamse Conferentie Regionalisering

Verkeersveiligheid in 2013 al om de wetgeving aan te passen aan de toestand op het terrein. Aan de snelheidslimieten zelf zal in de praktijk dus meestal weinig veranderen. De signalisatie verandert wel. Voortaan zal enkel nog een snelheidsbeperking van 90 km/u gelden wanneer een verkeersbord C43 '90' is geplaatst. Op de wegen waar een limiet van 70 km/u geldt, moeten niet langer borden staan."

Welke voordelen biedt de aanpassing?

"Er zullen veel borden verdwijnen. Minder borden betekent minder afleiding en dus meer verkeersveiligheid. Er moeten bovendien minder borden onderhouden worden en op het vlak van de opmaak van aanvullende reglementen vermindert de administratieve last."

Geldt deze nieuwe maatregel enkel in Vlaanderen?

"Ja. In het verleden werden vanuit Vlaanderen al verschillende voorstellen gedaan om het artikel over de snelheidslimieten in de wetgeving aan te passen. Op federaal niveau is echter nooit een consensus bereikt over het

algemeen verlagen van de maximumsnelheid op openbare wegen. Sinds de zesde staatshervorming zijn de gewesten bevoegd voor het bepalen van de snelheidsbeperkingen op alle openbare wegen, met uitzondering van de autosnelwegen. De aanpassing van de snelheidslimieten in Vlaanderen wordt geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 30 oktober 2015 tot wijziging van artikel 11 van het KB van 1 december 1975."

Gratis infomomenten voor wegbeheerders

Vanaf 1 januari 2017 geldt in Vlaanderen het nieuwe artikel 11 van de Wegcode dat de snelheidsbeperkingen regelt. Wat betekent dit concreet in de praktijk voor de beheerder van de weginfrastructuur? En wat met handhaving? U komt het allemaal te weten tijdens deze gratis infomomenten:

- ▶ Woensdag 30 november 2016 – Vlaams Administratief Centrum (VAC) Gent
- ▶ Woensdag 7 december 2016 – Vlaams Administratief Centrum (VAC) Leuven

Was het nu 50, 70 of 90? Richtlijnen voor snelheidsregimes

Wanneer is het aangewezen om af te wijken van de 70 km/u-standaard? Onder meer conflict-dichtheid en de aan- of afwezigheid van fietsvoorzieningen spelen een rol bij deze beslissing.

Hoewel het niet de bedoeling is dat lokale overheden op 1 januari hun bestaande snelheidsbeleid helemaal omgooien, is dit wel een interessant moment om de huidige snelheidskaart eens kritisch te bekijken. Ter ondersteuning maakte de Vlaamse overheid een handleiding: 'Snelheid op Vlaamse wegen buiten de bebouwde kom' met richtlijnen rond snelheidsbepalingen. Ze helpen wegbeheerders het juiste snelheidsregime te kiezen.

De maatregelen in de handleiding sluiten aan bij het nieuwe Verkeersveiligheidsplan. Ze beschrijven onder meer wanneer van de standaardlimiet van 70 km/u kan afgeweken worden op lokale en secundaire wegen en in welke uitzonderlijke gevallen dus een hoger of lager snelheidsregime kan ingevoerd worden. De handleiding verduidelijkt ook voor welke aanpassingen aanvullende reglementen nodig zijn. Parameters als fietsvoorzieningen en conflict-dichtheid spelen een cruciale rol in de afweging. Een overzicht van mogelijke overwegingen voor afwijking vindt u in de tabel hiernaast.

70	STANDAARD-snelheidsregime
Afwijken naar 50 ?	<p>Dat kan, bij hoge conflict-dichtheid</p> <p>OF geen fietsvoorziening of indien er dagelijks meer dan 350 fietsers in beide rijrichtingen samen gebruik maken van de fietsvoorzieningen en de fietsvoorziening aanliggend is</p> <p>OF bij punctuele omstandigheden (bijvoorbeeld veel oversteekbewegingen, kunstwerk, natuurgebieden, ...)</p>
Afwijken naar 90 ?	<p>Dat kan, indien lage conflict-dichtheid</p> <p>EN indien gescheiden fietsvoorzieningen</p> <p>EN indien geen botsonvriendelijke obstakels (vb. bomen) op minder dan 2m afstand van de rand van de rijbaan</p> <p>Om een snelheidsregime van 90 km/u te kunnen invoeren wordt een open wegbeeld en bijgevolg een lage bebouwingsdichtheid (max 33%) aanbevolen.</p>

Noot: Deze tabel is slechts een samenvatting. Raadpleeg voor een werkelijke afweging de handleiding 'Snelheid op Vlaamse wegen buiten de bebouwde kom'.

Meer info:

- ▶ De richtlijnen in de handleiding 'Snelheid op Vlaamse wegen buiten de bebouwde kom' zijn gebaseerd op de dienstorder MOW/AWV/2016/2 van 26 januari 2016 houdende de snelheid op gewestwegen buiten de bebouwde kom. De handleiding zelf vindt u in de 'rubriek nieuws' op www.mobielvlaanderen.be/overheden
- ▶ De inrichtingsvoorschriften om deze wegen zo veilig, geloofwaardig en leesbaar mogelijk in te richten zijn terug te vinden in de verschillende vademecums. Een overzicht van de vademecums vindt u op www.mobielvlaanderen.be/overheden (richtinggevend kader in linkerkolom)

Snelheidslimieten per voertuig

Welke snelheidslimieten gelden voor en na 1 januari 2017 voor de verschillende soorten voertuigen? Een overzicht.

		autosnelweg	2x2 met middenberm	2x2 gescheiden door wegmarkering	andere openbare wegen
personenwagens	Nu	120	120	90	90
	Vanaf 01.01.2017	120	120	70	70
voertuigen en slepen MTM +3,5t.	Nu	90	90	90	90
	Vanaf 01.01.2017	90	90	70	70
voertuigen en slepen MTM +7,5t.	Nu	90	90	90	60
	Vanaf 01.01.2017	90	90	60	60
autobussen en -cars	Nu	90	90	90	75
	Vanaf 01.01.2017	90	90	70	70

Communicatie

Campagne voor de weggebruiker

De Vlaamse overheid wil de weggebruikers zo correct en helder mogelijk informeren over de aanpassing van de snelheidslimieten.

"Om de aangepaste signalisatie en regels rond snelheidslimieten te communiceren naar de burger is een hele communicatiecampagne ontwikkeld", zegt Koen Peeters, woordvoerder van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken. "We benadrukken dat er buiten de bebouwde kom 70 km/u zal gelden tenzij anders aangegeven. De verkeersborden verdwijnen, maar vermits op de meeste betrokken wegen al een snelheidslimiet van 70 km/u gold, verandert er voor de weggebruikers weinig. We willen met de campagne vermijden dat chauffeurs de indruk krijgen dat voorheen nog op vele wegen 90 km/u kon worden gereden. De campagne start in november met radiospots en affiches langs de gewestwegen. We zullen ook online aanwezig zijn, onder andere op de website van het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid. We werken tot slot aan een basistekst voor lokale wegbeheerders die hierover in hun eigen lokale publicaties wensen te communiceren."

MOW

"We benadrukken dat er buiten de bebouwde kom 70 km/u zal gelden tenzij anders aangegeven." Koen Peeters, woordvoerder MOW

Waar en wanneer borden weghalen of plaatsen? Aanbevelingen voor lokale wegbeheerders

Om na 1 januari in overeenstemming te zijn met de nieuwe Vlaamse regelgeving vraagt het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid aan de lokale wegbeheerders om in de loop van 2017 de borden C43 '70' te verwijderen en afwijkende snelheidsregimes aan te duiden met borden C43 '50' of '90'.

Borden '70' verwijderen

De nieuwe regeling impliceert dat alle verkeersborden C43 '70' (al dan niet met zonale geldigheid) op de wegen buiten de bebouwde kom in Vlaanderen vanaf 2017 overbodig zijn. Ze worden immers vervangen door de nieuwe algemene snelheidsregel. Er wordt dan ook van de lokale besturen verwacht dat zij de actuele snelheidsregimes in overeenstemming brengen met de nieuwe norm. Concreet wil dit zeggen dat zij verkeersborden C43 '70' (zowel de gewone, als de borden met zonale geldigheid) in de loop van 2017 zullen moeten verwijderen op de gemeentewegen buiten de bebouwde kom. Voor het wegnemen van de verkeersborden C43 '70' op de wegen buiten de bebouwde kom, is geen aanvullend reglement nodig. Er wordt immers geen maatregel van bijzondere politie ingevoerd. De algemene regel uit het Wegverkeersreglement zal gelden. Het is evenmin nodig om de oorspronkelijke aanvullende reglementen tot invoering van de snelheidsbeperking van 70 km/u op te heffen, nu deze niet strijdig zijn met de algemene snelheidsregel. Het aanvullend reglement m.b.t. de snelheid kan bij toekomstige wijzigingen uiteraard wel aangepast worden, om een duidelijk overzicht te behouden.

Afwijkende regimes markeren

Wegbeheerders zullen van de algemene regel '70' kunnen afwijken door plaatsing van borden C43 met een andere snelheidsaanduiding. Om wegbeheerders een houvast te bieden bij beslissingen over snelheidsregimes ontwikkelde het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid een handleiding (zie pagina 2). Voor de plaatsing van deze borden C43 is de opmaak van een aanvullend reglement op de politie over het wegverkeer vereist. Tip: de richtlijnen uit het richtlijnenkader kunnen aangehaald worden in de overwegingen van de aanvullende reglementen om te motiveren waarom van de algemene snelheidsregel van 70 km/u wordt afgeweken. Twee duidelijke voordelen van deze aanpak: er moeten minder borden worden onderhouden en de administratieve last wat betreft de opmaak van aanvullende reglementen neemt af.

Wat met de gewestwegen?

De gewestwegen vallen onder het beheer van het AWV, het agentschap Wegen en Verkeer van de Vlaamse overheid. Hier hoeven lokale overheden dan ook geen acties te ondernemen. Het AWV zorgt zelf voor de verwijdering van de borden '70' en de eventuele plaatsing van nieuwe borden. In het voorjaar van 2016 toetste het

JERRY DE BRIE

■ Het Agentschap Wegen en Verkeer van de Vlaamse overheid verwijdert alle borden '70' langs gewestwegen in de loop van 2017.

AWV al met de gemeenten af welk snelheidsregime van toepassing zal zijn op de betrokken gewestwegen vanaf 1 januari 2017, op basis van de criteria in het dienstorder. Vanaf 1 oktober tot eind 2016 zorgt het AWV voor de opmaak van aanvullende besluiten en de plaatsing van borden C43 '90' op de locaties waar volgend jaar maximaal 90 km/u mag gereden worden. In de loop van de maand december zal het AWV de snelheidsinformatieborden aan de lands- en gewestgrenzen vervangen. In de loop van 2017 worden dan tot slot alle borden C43 '70' weggehaald.

JERRY DE BRIE

■ Alle borden '70' (ook zonale) moeten in de loop van volgend jaar verwijderd worden op plaatsen waar 70 km/u de norm wordt. Hiervoor is geen aanvullend reglement nodig.

JERRY DE BRIE

■ Afwijken naar een snelheidslimiet naar 90 of 50 blijft mogelijk met een bord 'C43'. Voor de plaatsing van deze borden is wel een aanvullend reglement nodig.

Eerste blue-bikes aan bus- en tramhaltes

DE LIJN

Sinds 2009 leg je met de deelfietsen van Blue-bike makkelijk het laatste stukje af van een treinstation naar je bestemming. Nu ook vanaf bus- en tramhaltes. In Lier werden op 17 september de eerste twee Blue-bikepunten aan bushaltes ingehuldigd. Eind september nam Boechout dan weer het eerste Blue-bikepunt aan een tramhalte in gebruik op de Park & Ride Capenberg. Lier en Boechout zijn daarmee de eerste plaatsen in België die Blue-bikefietsen niet alleen aanbieden aan treingebruikers.

Fietstelweek: 28.360 fietstrajecten verzameld

De FietsTelweek 2016 zit er op. De appgebruikers hebben in totaal **163.212 km gefietst**, dat is vier keer de wereld rond en meer dan een verdubbeling van vorig jaar. Toen werden 70.000 km fietskilometers verzameld. Met **28.360 geregistreerde fietstrajecten**, zijn ook dat er 60% meer dan in 2015, toen slechts 17.500 trajecten werden verzameld. De **gemiddelde triplengte**

per fietstraject van de appgebruiker bedraagt **5,75 km**. Algemene uitspraken over de resultaten van de FietsTelweek volgen eind 2016. De data afkomstig van de telpunten per gemeente worden momenteel nog verzameld en verwerkt door de UGent. De volledige resultaten zullen net zoals vorig jaar beschikbaar zijn op www.dataplatformfiets.be.

Nieuwe regels voor speed pedelecs

Speed pedelecs zijn elektrische fietsen die trapondersteuning bieden tot 45 km/u. Ze hebben voortaan een eigen plaats in de Wegcode. Sinds 1 oktober 2016 is een (kleine) nummerplaat verplicht voor deze categorie 'bromfietsen'. Bestuurders moeten ook een fietshelm dragen én over een rijbewijs beschikken. Voor de gewone elektrische fiets met trapondersteuning tot 25 km/u verandert er niets: die blijft de wetgever beschouwen als een gewone fiets. Deze categorie krijgt dus geen aparte vermelding in de Wegcode. Op verkeersborden wordt de speed pedelec voortaan aangeduid met het symbool van een gemotoriseerd rijwiel, met daaronder de letter "P". Er zijn ook 10 nieuwe onderborden om de speed pedelecs aan te geven: M11 tot en met M20. Wegbeheerders hebben, net zoals bij bromfietsen van klasse B, de mogelijkheid om het gebruik van het fietspad te verplichten of te verbieden aan bestuurders van een speed pedelec. In het novembernummer van Mobiliteitsbrief gaan we hier dieper op in.

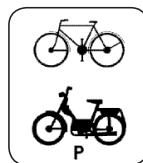
Meer info: Ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 23 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen

VERPLICHT

VERBODEN

VERPLICHT

Spitsstrook opgenomen in de wet

Het begrip 'spitsstrook', een extra rijstrook op een autosnelweg die bij drukke omstandigheden kan worden opengesteld, is recent opgenomen in de Wegcode. De Wegcode omschrijft een spitsstrook als 'een deel van de openbare weg afgebakend door een onderbroken streep met kortere tussenafstanden en langere trekken dan de rijstrookmarkering'.

Meer info: Koninklijk besluit van 21 juli 2016 tot wijziging van het koninklijk besluit van 1 december 1975.

AWV

Mobiliteitsverslag MORA 2016: focus op woon-werkverkeer

Het Mobiliteitsverslag 2016 bevat een aantal kencijfers over de mobiliteit in Vlaanderen. Verder vindt u in het mobiliteitsverslag een scope over woon-werkverkeer in Vlaanderen. Vanuit verschillende beleidsniveaus worden oplossingen naar voor geschoven om het woon-werkverkeer te verduurzamen zoals

de invoering van een mobiliteitsbudget, de herstructurering van het Pendelfonds en een verdere verduurzaming van de verkeersfiscaliteit.

U kan het rapport gratis downloaden op www.mobiliteitsraad.be

Jaarverslag Vlaamse Havens

Onze vier Vlaamse havens waren in 2015 goed voor 274 miljoen ton goederenoverslag. Een recordjaar! De Vlaamse Havencommissie volgt de evoluties in onze havens nauw op en brengt alle gebeurtenissen van het voorbije werkjaar in onze havenregio in kaart. U kunt het jaarverslag 'De Vlaamse havens - Feiten, statistieken en indicatoren 2015' downloaden op www.departement-mow.be (klik op nieuws en pers).

Agenda

November

- 8 Organiseer uw gemengd verkeer
- 8 Stads- en Dorpskernvernieuwing 2016
- 8 Fietsberaad bezoekt buurtfietsenstallingen in Brugge
- 9 SELF CITY GHENT - De stad van morgen maken we samen
- 10 Inspiratiedag netwerk duurzame mobiliteit: living labs & shared mobility
- 14 Dag Verkeer op School
- 17 Werelddag van de Stedenbouw. Elementaire deeltjes. Vaardigheden voor succesvolle participatie
- 29 Stads- en Dorpskernvernieuwing 2016
- 30 Infomoment Nieuwe snelheidsnorm: 90 wordt 70 km/u (Gent)

December

- 6 Fietsvriendelijke handelskernen
- 7 Infomoment Nieuwe snelheidsnorm: 90 wordt 70 km/u (Leuven)
- 13 Stads- en Dorpskernvernieuwing 2016

Zie ook de agenda op www.mobielvlaanderen.be/overheden

Mobiliteitsbrief is er ook als e-zine. Abonnees op het e-zine krijgen de Mobiliteitsbrief digitaal in hun persoonlijke mailbox. U kunt voor de papieren en/of digitale versie gratis in- en uitschrijven via www.mobielvlaanderen.be/overheden ('Publicaties' - 'Mobiliteitsbrief'). Op deze website vindt u ook alle Mobiliteitsbrieven terug en meer informatie over het lokaal mobiliteitsbeleid. Voor suggesties en vragen over deze publicatie of uw abonnement kunt u mailen naar info@mobiliteitsbrief.be.